

Sprawozdanie z ewaluacji wewnętrznej w II półroczu roku szkolnego 2011/2012

Data sporządzenia: **3 czerwca 2012 rok**

Zespół ewaluacyjny:

- 1. Elżbieta Łabańska**
- 2. Agnieszka Gałań**
- 3. Renata Brodziak**
- 4. Dorota Markiewicz**
- 5. Marianna Kurzępa**
- 6. Jolanta Łukiewicz**
- 7. Krystyna Pęk**
- 8. Alina Drączkowska**

Raport przeznaczony jest dla:

1. Dyrektora szkoły
2. Rady Pedagogicznej
3. Rady Rodziców
4. Samorządu Uczniowskiego
5. Do publikacji na stronie internetowej szkoły

Spis treści

- 1. Wstęp** – opis ewaluowanego przedmiotu, opis sposobów w jaki ewaluacja była realizowana (z projektu ewaluacji i harmonogramu dyrektora)
- 2. Rozwinięcie** – prezentacja wyników ewaluacji
- 3. Zakończenie** – wnioski z badania i zalecenia – rekomendacje do dalszej pracy
- 4. Załączniki** – narzędzia badawcze po zebraniu danych

1. Wstęp

W roku szkolnym 2009/2010 weszło w życie nowe rozporządzenie w sprawie sprawowania nadzoru pedagogicznego. Zakłada ono, że jedną z form sprawowania nadzoru jest ewaluacja wewnętrzna rozumiana jako praktyczne badanie oceniające i prowadzona przez specjalnie do tego powołaną grupę ewaluacyjną nauczycieli, pracujących w danej szkole. Za szczególnie ważne twórcy rozporządzenia uznali wymagania z obszaru „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki”. W obszarze *Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej* sformułowano wobec szkół i placówek cztery wymagania. Jedno z nich dotyczy analizy wyników egzaminów zewnętrznych. Analizując szczegółowo to wymaganie, zainteresowało nas, w jakim stopniu nasza szkoła jest przygotowana do spełniania tego wymagania?

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez zespół do spraw ewaluacji. Ewaluacja polegała na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat: Czy w szkole analizuje się wyniki sprawdzianów i czy wdraża się wnioski z tych analiz. Powodem wyboru takiego celu ewaluacji było ustalenie, co można zrobić, żeby proces analizy wyników był lepszy oraz jakie umiejętności uczniów należy doskonalić. W trakcie ewaluacji zbieraliśmy informacje pochodzące z wielu źródeł, od: dyrektora szkoły, nauczycieli, uczniów i rodziców. Staraliśmy się aby przeprowadzana przez nas ewaluacja dała jak najrzetelniesze, obiektywne, o dużej wiarygodności wyniki.

Badanie zostało przeprowadzone w warunkach szkolnych, w dniach 01-02-2012 - 30-05-2012 przez zespół ewaluacyjny w skład którego weszli nauczyciele naszej szkoły. Badaniem objęto 15 uczniów (wywiad grupowy), 15 rodziców (wywiad grupowy) i 9 nauczycieli (ankieta). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem szkoły, a także poddano analizie akty prawne regulujące ten problem oraz analizę dokumentacji pracy szkoły: raporty OKE, zapisy w protokołach rady pedagogicznej, zapisy w protokołach zespołów przedmiotowych, dzienniki lekcyjne, dzienniki zajęć pozalekcyjnych.

Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje działania szkoły w obszarze: *Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki*. Wymaganie: **1.1 Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego**. Cel ewaluacji: Zebranie informacji, czy w szkole analizuje się wyniki sprawdzianów i czy wdraża się wnioski z tych analiz. Przyjęte przez zespół kryteria ewaluacyjne to: 1. Różnorodność metod analizy sprawdzianu. 2. Trafność

wniosków z analiz wyników. 3. Skuteczność wniosków z analizy sprawdzianu i egzaminów dla podnoszenia jakości kształcenia. 4. Zgodność z aktami prawnymi.

Podczas prowadzonej ewaluacji szukaliśmy odpowiedzi na następujące zagadnienia:

MODUŁ I. Wyniki sprawdzianu i egzaminów są analizowane w celu poprawy jakości pracy szkoły.

Pytania kluczowe:

- Jakie działania podejmujemy dla zanalizowania wyników egzaminów zewnętrznych?
- Które akty prawne regulują ten problem?
- W jaki sposób analizujemy wyniki sprawdzianów i egzaminów?
- Czy analiza wyników egzaminów jest pracą zespołową nauczycieli?
- Czy są nauczyciele przedmiotów, którzy nie uczestniczą w analizowaniu wyników sprawdzianów i egzaminów? Dlaczego?

MODUŁ II. W szkole są wdrażane wnioski z analizy wyników sprawdzianu i egzaminów.

Pytania kluczowe:

- Czy analiza wyników przeprowadzana przez nauczycieli zawiera wnioski?
- Czy wszyscy nauczyciele są włączani w budowanie wniosków po sprawdzianach i egzaminach?
- W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy wyników? (np. zmiana planów dydaktycznych, analiza programów i podręczników, zmienione formy pracy, indywidualizacja zajęć, zamiana przydziału godzin, dyspozycja godzin z nastawieniem na zdiagnozowane potrzeby).
- W jaki sposób wyniki i wnioski z analizy są przedstawiane nauczycielom, rodzicom i uczniom?
- Czy wszystkie podejmowane przez nas działania są potrzebne?
- Czy nie pomijamy innych istotnych dla analizy i wdrażania wniosków działań?
- Czy powinniśmy coś zmienić w naszym sposobie postępowania w zakresie analizowania danych i wdrażaniu wniosków –co i dlaczego?

2. Rozwinięcie

Akty prawne regulujące omawiany problem traktowane jak opinia eksperta:

Sprawdzian w klasie szóstej szkoły podstawowej jest przeprowadzany w oparciu o **akty prawne**.

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o **systemie oświaty** (j.t. DzU z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2007r., **zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów wymagań egzaminacyjnych będących podstawą przeprowadzenia sprawdzianów i egzaminów** (DzU z 2007 r. Nr 157, poz.1102).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007r. **w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych** (DzU z 2007r. Nr 83, poz. 562 ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. **w sprawie podstawy programowej** wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU z 2002 r., Nr 51, poz. 458 ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lutego 1999 r. w sprawie **utworzenia okręgowych komisji egzaminacyjnych** oraz określenia ich zasięgu terytorialnego (DzU z 1999 r. Nr 14, poz. 134 ze zmianami).

W wymienionych wyżej aktach prawnych określono:

- adresata i termin sprawdzianu,
- zakres treści badanych podczas sprawdzianu,
- organizatorów przygotowujących, przeprowadzających i oceniających sprawdzian,
- sposób informowania o wynikach,
- dodatkowe uprawnienia uczniów.

Analiza dokumentacji dotyczącej sprawdzianów próbnych i sprawdzianu właściwego potwierdza w pełni występowanie wskaźnika 1.1.

Wykaz badanych dokumentów:

1. Wyniki uczniów osiągnięte na sprawdzianie – wykaz OKE – wyniki punktowe uczniów oraz łatwość zadań
2. Księga Protokołów (lata 2010 – 2012)
3. Księga Protokołów zebrań z rodzicami
4. Protokoły spotkań Zespołu Nauczycieli II etapu kształcenia
5. Raporty próbnych oraz właściwych sprawdzianów szóstoklasisty oraz sprawdzianu klasy III
6. Plany pracy dydaktyczno-wychowawczej, plany kół przedmiotowych, wyrównawczych oraz rozwijających zainteresowania

Rodzaj dokumentu	Liczba dokumentów	Potrzebne dane i informacje (Pytania kluczowe)	Uzyskane dane i informacje
<p>Protokoły Rady Pedagogicznej</p> <p>Księga Protokołów (2010-2012)</p>	<p>8</p>	<p>W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianów?</p> <p>Jak dokumentuje się wdrażanie wniosków z analizy sprawdzianów?</p> <p>W jaki sposób wykorzystuje się wyniki analizy sprawdzianów?</p>	<p>Zapoznanie członków RP z wnioskami z wyników sprawdzianu zawartych w sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2009/10 – Protokół z posiedzenia RP odbytego dnia 30.08.2010r. str. 174</p> <p>Prezentacja „Programu naprawczego” po analizie zewnętrznego sprawdzianu klasy VI – Protokół z posiedzenia RP odbytego dnia 30.08.2010r. str. 177</p> <p>Sprawozdanie dyrektora szkoły z prowadzonego w I semestrze nadzoru pedagogicznego - Protokół z posiedzenia RP podsumowujące pracę szkoły odbytego dnia 11.01.2011r. str. 213</p> <p>Analiza sprawdzianów: klasy III i VI - Protokół z posiedzenia RP odbytego dnia 17.06.2011r. str. 300</p> <p>Przedstawienie przez dyrektora szkoły sprawozdania z nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2010/2011 - Protokół z posiedzenia RP odbytego dnia 26.08.2011r. str. 1</p> <p>Przedstawienie przez dyrektora szkoły planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2011/2012 - Protokół z posiedzenia RP odbytego dnia 14.09.2011r. str. 10</p> <p>Protokół ze szkoleniowego posiedzenia RP odbytego dnia</p>

			<p>20.10.2011r. na temat „Edukacyjna wartość dodana, czyli jak wykorzystać wyniki egzaminów zewnętrznych do oceny efektywności nauczania” – str. 18</p> <p>Zapoznanie z wynikami próbnego sprawdzianu kl. VI - Protokół z posiedzenia RP odbytego dnia 13.02.2012r. podsumowującego pracę szkoły w I semestrze roku szkolnego 2011/2012 str. 57</p>
Protokoły Rady Rodziców	2	<p>W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianów?</p> <p>Jak dokumentuje się wdrażanie wniosków z analizy sprawdzianów?</p> <p>W jaki sposób wykorzystuje się wyniki analizy sprawdzianów?</p>	<p>Zapoznanie z wynikami sprawdzianu zewnętrznego klasy VI – Protokół zebrania z rodzicami uczniów w dniu 20.09.2011r.</p> <p>Zapoznanie z wynikami próbnego sprawdzianu klasy VI – Protokół zebrania z rodzicami uczniów w dniu 15.02.2012r.</p>
Protokoły spotkań Zespołu Nauczycieli II etapu kształcenia	4	<p>W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianów?</p> <p>Jak dokumentuje się wdrażanie wniosków z analizy sprawdzianów?</p> <p>W jaki sposób wykorzystuje się wyniki analizy sprawdzianów?</p>	<p>Protokół ze spotkania nauczycieli II etapu kształcenia - Analiza sprawdzianu „O zwierzętach”</p> <p>Protokół ze spotkania nauczycieli II etapu kształcenia z dnia 03.03.2011r. – Analiza wyników sprawdzianów przygotowujących uczniów klasy VI do sprawdzianu kompetencji.</p> <p>Protokół ze spotkania nauczycieli II etapu kształcenia z dnia 12.10.2011r. – Dyskusja i diagnozowanie osiągnięć uczniów klas IV-VI. Analiza sprawdzianów.</p> <p>Protokół ze spotkania nauczycieli II etapu kształcenia z dnia 20.01.2012r. – Analiza Próbnego sprawdzianu z Operonem</p>

Plany pracy nauczycieli	39	<p>W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianów?</p> <p>Jak dokumentuje się wdrażanie wniosków z analizy sprawdzianów?</p> <p>W jaki sposób wykorzystuje się wyniki analizy sprawdzianów?</p>	<p>Plan dydaktyczno-wychowawczy kl. I</p> <p>Plan dydaktyczny, rozkład materiału do programu i podręcznika „Odkrywam siebie i świat. Ja i moja szkoła.” Klasa 2.</p> <p>Edukacja wczesnoszkolna – kl. III (edukacja polonistyczna i matematyczna)</p> <p>Plan dydaktyczny z j.angielskiego – kl. IV, V, VI</p> <p>Plan pracy nauczyciela z j.rosyjskiego – kl. IV, V, VI</p> <p>Plan dydaktyczny z j.polskiego – kl. IV, V, VI</p> <p>Plan dydaktyczny z matematyki – kl. IV, V, VI</p> <p>Plan dydaktyczny z przyrody – kl. IV, V, VI</p> <p>Plan dydaktyczny z historii – kl. IV, V, VI</p> <p>Informatyka – I etap edukacyjny</p> <p>Plan wychowawczy – kl. III</p> <p>Plan pracy wychowawczej kl. V, VI</p> <p>Plan współpracy z rodzicami – kl. I, III, V</p> <p>Plan zajęć „Spotkanie z literką i ortografią”</p> <p>Plan kółka czytelniczego</p> <p>Plan kółka teatralnego „Lopuś”</p> <p>Plan pracy koła polonistycznego</p> <p>Plan pracy gazetki szkolnej „Żaczek”</p> <p>Plan pracy koła matematycznego</p> <p>Plan pracy zajęć wyrównawczych „Polubić matematykę”</p> <p>Plan zajęć wyrównawczych „Przygotowanie uczniów do sprawdzianu klas szóstych”</p> <p>Plan pracy koła przyrodniczego „Młodzi ekolodzy” oraz LOP</p> <p>Plan pracy zespołu samokształceniowego nauczycieli klas I-III</p> <p>Plan zajęć koła czytelniczego 0-III</p>
Raporty z analizy sprawdzianów próbnych oraz	3	W jaki sposób analizujemy wyniki sprawdzianów?	<p>Analiza Sprawdzianu klas VI przeprowadzonego 05.04.2011r.</p> <p>Analiza testu badającego</p>

właściwych		Jakie metody wykorzystujemy przy analizie sprawdzianów?	umiejętności polonistyczne i matematyczne przeprowadzonego w ramach Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasisty dnia 17.05.2011r. Analiza Próbnego Sprawdzianu Szóstoklasisty z Operonem przeprowadzonego 12.01.2012r.
Program naprawczy	1	W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianów? W jaki sposób wykorzystuje się wyniki analizy sprawdzianów?	Program naprawczy po analizie wyników sprawdzianu zewnętrznego z 2010r.

Dokonano analizy protokołów z posiedzeń Rady Pedagogicznej, z których wynika, że:

- są analizowane wyniki sprawdzianów próbnych i zewnętrznych,
- członkowie RP są zapoznawani z wnioskami i rekomendacjami z przeprowadzonych analiz,

Dokonano analizy protokołów Rady Rodziców i stwierdzono, że:

- rodzice są na bieżąco informowani o wynikach sprawdzianów próbnych oraz zewnętrznych uczniów,
- rodzice wiedzą, że w szkole przeprowadzane są sprawdziany próbne, do których mają możliwość wglądu.

Dokonano analizy protokołów spotkań Zespołu Nauczycieli II etapu kształcenia i stwierdzono, że nauczyciele na bieżąco są zapoznawani z wynikami sprawdzianów zewnętrznych, a następnie z wnioskami i rekomendacjami z analizy tych sprawdzianów.

Po dokonaniu analizy planów dydaktycznych nauczycieli przedmiotów wiodących stwierdzono, że nauczyciele wykorzystują wnioski i rekomendacje z analizy sprawdzianów zewnętrznych uwzględniając je w planach wynikowych i planując zajęcia dydaktyczne oraz podejmują właściwe działania zmierzające do poprawy jakości pracy szkoły.

Na podstawie analizy w/w dokumentów stwierdza się, że w szkole dokonuje się ilościowej i jakościowej analizy wyników sprawdzianów próbnych i sprawdzianu właściwego w odniesieniu do poszczególnych standardów egzaminacyjnych, aby:

- ustalić poziom ich opanowania,

- określić typ zadań sprawiających uczniom najwięcej problemów i pod tym kątem ukierunkować dalszą pracę dydaktyczną,
- dokonać korelacji pomiędzy wynikami sprawdzianu właściwego i wynikami sprawdzianów próbnych, a następnie wykorzystać wnioski płynące z tych zestawień w celu autoewaluacji dalszej pracy,
- porównać wyniki szkoły w stosunku do innych szkół w gminie, powiecie, województwie i kraju.

W szkole systematycznie sporządza się raporty, w których zamieszczone są analizy wyników zarówno pod kątem ilościowym i jakościowym, przeprowadzone z zastosowaniem różnorodnych metod. Metody stosowane w analizach sprawdzianów są różnorodne, wyraźnie ukierunkowane i adekwatne do celów przyjętych w opisach wyników zarówno sprawdzianów próbnych, jak i sprawdzianu właściwego.

Poprzez analizę ilościową prezentowana jest liczba uczniów w szkole i klasie osiągających wyniki najwyższe, średnie i najniższe wraz z liczbą punktów dla poszczególnych standardów egzaminacyjnych dla szkoły. Analizuje się również dane jakościowe, czyli łatwość zadań otwartych i zamkniętych zgodnie ze standardami egzaminacyjnymi i przedmiotami. Dokonuje się analizy wyników próbnych sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych w skali staninowej. Pozwala to na umiejscowienie szkoły na tle innych szkół działających w podobnym środowisku. Dokonuje się szczegółowej analizy sprawdzianu pod względem łatwości poszczególnych zadań, które określają poziom wiedzy i umiejętności uczniów oraz opracowuje się wnioski, które zostają zaprotokółowane na posiedzeniu RP. Formułowane wnioski prowadzą do udoskonalenia procesu dydaktycznego, a odpowiedzialnymi za ich realizację są nauczyciele poszczególnych przedmiotów. Wskazują na to zapisy w dokumentacji szkolnej.

Dane z egzaminów pozyskane z OKE są systematycznie gromadzone i analizowane. Porównywane są wyniki szkoły ze średnimi wynikami gminy, powiatu, województwa i kraju, a także poszczególnych uczniów. Nauczyciele wyróżniają zadania dotyczące danego przedmiotu. Zestawiają wyniki w odniesieniu do każdego ucznia, uwzględniając przy tym osiągnięcie standardów egzaminacyjnych. Porównywaniu podlega też wykonywalność poszczególnych zadań.

Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia, co potwierdza badana dokumentacja szkolna.

Wnioski z analizy sprawdzianu wdrażane są w szkole m.in. poprzez modyfikację metod i form pracy z uczniami. Nauczyciele na bieżąco ewaluują plany pracy dydaktyczno-wychowawczej, modyfikując rozkłady materiału nauczania na kolejny rok szkolny.

Nauczyciele doskonalą umiejętności uczniów, zwiększając liczbę zadań dotyczących zagadnień, z którymi są największe problemy oraz zwiększając liczbę ćwiczeń praktycznych, które najslabiej wypadły na sprawdzianie. Wprowadzają także zadania o różnym stopniu trudności i motywują uczniów do szukania wielu metod rozwiązań tego samego zadania. Dbają również o poprawę prac pisemnych uczniów, zwracając uwagę na prawidłowe słownictwo. Szczególne znaczenie ma opracowywanie co roku wskazówek i zaleceń do pracy na lekcjach oraz ich realizacja. Nauczyciele dostosowują zadania i polecenia do potrzeb i możliwości uczniów mających trudności w nauce, organizowane są dla nich również zajęcia wyrównawcze. Dzięki analizie sprawdzianów nauczyciele widzą mocne i słabe strony w swojej pracy z uczniem. Mogą rozwijać zdolności, umiejętności oraz doskonalić to z czym uczniowie mają kłopoty.

W ramach godzin zaplanowanych w ramach art. 42 ust. 2 pkt. 2 KN uczniowie, którzy uzyskali najniższe wyniki w nauce w roku poprzednim oraz ci uczniowie, którzy uzyskali najniższe wyniki punktowe na sprawdzianie próbnym uczestniczą w zajęciach wyrównawczych, a pozostali mogą brać udział w zajęciach rozwijających zainteresowania.

Analiza dokumentacji przekonuje, że opis wyników sprawdzianów próbnych i sprawdzianu zewnętrznego zawiera wnioski i rekomendacje zmierzające do poprawy jakości pracy szkoły, co pozwala ukierunkować dalsze działania dotyczące nauczycieli. Po analizie próbnego sprawdzianu nauczyciele podjęli natychmiast dodatkowe działania dydaktyczne, aby lepiej przygotować uczniów do sprawdzianu właściwego.

W dokumentacji szkoły zgromadzone są dane z egzaminów zewnętrznych, informacje potwierdzające ich analizę oraz wdrażanie wniosków.

Z uzyskanych danych z wywiadu z dyrektorem szkoły wynika, że w szkole dokonuje się analizy wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych oraz przeprowadzanych w ciągu roku wewnętrznych sprawdzianów i egzaminów próbnych. Powołany przez dyrektora zespół opracowuje szczegółową analizę zewnętrznych sprawdzianów i egzaminów gimnazjalnych (w zakresie wiedzy i umiejętności). Analiza dokonywana jest w oparciu o współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań. Dokonuje się porównywania wyników w skali staninowej. Pozwala to na umiejscowienie szkoły na tle innych działających w podobnym środowisku. Wyniki przedstawia się na zebraniu Rady Pedagogicznej. Zespół przedstawia również wnioski z analizy sprawdzianu klas III i VI, które zostają zaprotokołowane. Z analizy

dokumentów wynika, że wnioski z analizy uwzględniane są w planie nadzoru pedagogicznego i w planie pracy na następny rok szkolny. Wnioski określają szczegółowe działania, które należy podjąć w celu polepszenia wyników egzaminacyjnych.

Badanie ankietowe przeprowadzone w ramach ewaluacji pracy szkoły było skierowane do nauczycieli naszej szkoły. Odpowiedzi udzieliło 9 nauczycieli (100%). Wszyscy ankietowani zgodnie potwierdziło, że w szkole prowadzona jest analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego. Standardowymi metodami wykorzystywanymi przy analizie jest: analiza rozkładu wyników – 9 nauczycieli czyli 100%, analiza w skali staninowe – 9 nauczycieli czyli 100%, analiza łatwości standardów- udzieliło 9 nauczycieli czyli 100% ankietowanych. Mediany i modalnej– brak, czyli nie stosuje się w szkole takich metod. Każda analiza zawiera wnioski. Według ankietowanych nauczycieli analizę sprawdzianu przeprowadza się:

- dla sprawdzenia wiedzy i umiejętności uczniów oraz ukierunkowania pracy nauczycieli, poprawy wyników przyszłorocznego sprawdzianu – 9 nauczycieli czyli 100%
- w celu sprawdzenia osiągnięć edukacyjnych uczniów po danym etapie edukacyjnym i sprawdzenia efektywności stosowanych metod i form pracy nauczycieli – 9 nauczycieli czyli 100%
- uwzględnienie wyników sprawdzianu w wyborze programów nauczania i podręczników – 9 nauczycieli czyli 100%

Wszyscy nauczyciele wskazują, że po zapoznaniu się z wynikami sprawdzianów i egzaminów na swoich przedmiotach analizują z uczniami błędy. Wnioski z analizy wykorzystują między innymi do zmiany planów dydaktycznych, analiza podręczników pod kątem treści nauczania, dostosowywanie tematyki wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli do potrzeb wynikających z wniosków, modyfikacji i zmiany metod i form pracy, umożliwienie uczniom korzystania z zajęć dodatkowych, zwracanie szczególnej uwagi podczas zajęć na słabe strony uczniów- zorganizowania różnych form pomocy uczniom – zgodnie z potrzebami (na zajęciach rozwiązują z uczniami zadania mające na celu doskonalenie umiejętności, które najslabiej wypadły na sprawdzianach i egzaminach, zadają pisanie prace). Zdaniem nauczycieli analiza wniosków służy poprawie jakości pracy szkoły. Uczy świadomego i krytycznego stosunku do własnej pracy, wymusza wprowadzenie zmian w procesie edukacyjnym, które pozwalają uczniom osiągać lepsze wyniki. Skłania także do systematycznej pracy.

Wśród uczniów i rodziców została przeprowadzona rozmowa kierowana dotycząca celowości przeprowadzania w szkole wewnętrznych egzaminów próbnych oraz sposobu informowania o wynikach. Dla potrzeb badających przeprowadzone zostały rozmowy kierowane z grupą uczniów klasy szóstej oraz z rodzicami tychże dzieci na temat: **„Jak w naszej szkole analizuje się wyniki sprawdzianu”**. W rozmowie wzięło udział 15 uczniów – co stanowi 100% badanych oraz 15 rodziców- reprezentujących dane dziecko.

Kierujący rozmową nauczyciele dążyli, do uzyskania odpowiedzi na 4 zasadnicze pytania:

1. ***W jakim celu przeprowadza się analizę wyników badań?***
2. ***W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianu?***
3. ***W jaki sposób i komu są przekazywane wyniki i wnioski z analizy sprawdzianów?***
4. ***Kto dokonuje analizy wyników sprawdzianu?***

Każde powyższe pytanie było wspomagane dodatkowymi pytaniami. W konsekwencji na pierwsze z powyższych pytań uczniowie kl. VI odpowiadali, że: *„Analizę sprawdzianu przeprowadza się w celu sprawdzenia w czym mam trudności, czego muszę się nauczyć, by uzupełnić braki w wiedzy”*. Uczniowie odpowiadali, iż w celu uzupełnienia braków w wiadomościach – o których wiedzą po przeprowadzonej analizie sprawdzianu – będą uczyć się na bieżąco z każdego przedmiotu, będą wyrównywać i uzupełniać swoje wiadomości poprzez udział w różnych zajęciach wyrównawczych.

Odpowiadając na pierwsze z pytań, jako cel rodzice podawali najczęściej: *wyszukiwanie mocnych i słabych stron dziecka, sprawdzenie jaką posiada wiedzę, w czym ma braki*. Ponadto zdaniem rodziców analiza wyników sprawdzianu wskazuje nad czym dziecko musi popracować, jakie ma trudności oraz pozwala wyciągnąć wnioski do dalszej pracy nauczyciela i szkoły. Z dalszej rozmowy z rodzicami kierowanej pytaniem: *Czy Państwa dzieci po przeprowadzonej analizie sprawdzianu więcej czasu poświęcają na przedmioty z których mają trudności?* - odpowiadają iż, dzieci chcą wyrównać braki i zaległości w danym przedmiocie, uzupełnić to, czego na sprawdzianie nie wiedziały, niekiedy - na miarę swoich możliwości – rodzice pomagają w tym swoim dzieciom. Wspierając swoje dzieci, mówią nad czym należy popracować by pogłębić swoją wiedzę, nie krytykują, próbują rozmawiać, wspólnie ćwiczą zadania, które wypadły gorzej.

Na pytanie: ***W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianu?*** – odpowiadali: *„Nauczyciele organizują dodatkowe zajęcia”*, *„zwiększana jest liczba godzin przeznaczona na tematy, z którymi mieliśmy problem”* czy *„Pani więcej nam poświęca czasu i większa ilość zadań z treścią – (matematyka)”* Uczniowie wypowiadali się, że uczestniczą w zajęciach, które przygotowują do sprawdzianu w kl. VI, np. z matematyki.

Odpowiadając na drugie z pytań rodzice uczniów kl. VI stwierdzili, iż posiadają wiedzę o wdrażaniu wniosków z analizy sprawdzianu. Odpowiedzi, że nauczyciele poświęcają więcej godzin na

realizowanie tematów, z których uczniowie mieli problem. Wnioski z analizy sprawdzianu to wskazówki do dalszej pracy nauczyciela danego przedmiotu, prowadzenie zajęć dodatkowych. Rodzice odpowiadali również tak: *„Jesteśmy proszeni na zebranie z nauczycielami, wspólnie z nimi i dziećmi omawiamy, co było nie tak i nad czym trzeba popracować”*. Z rozmowy wynika, że rodzice zwracają uwagę na uczestnictwo swojego dziecka w zajęciach wyrównawczych szczególnie z j. polskiego i matematyki.

Na postawione pytanie: *„W jaki sposób i komu są przekazywane wyniki i wnioski z analizy sprawdzianu?”* - uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: *„Wyniki i wnioski z analizy sprawdzianu przekazywane są rodzicom na zebraniach; uczniom na godzinie wychowawczej, zajęciach przedmiotowych”*. *Wnioski przekazują uczniom nauczyciele na zajęciach przedmiotowych. „Wnioski z analizy motywują do pracy, do poprawy”*- wypowiadają się uczniowie. *„Jeżeli mam braki, douczam się, aby podnieść swój poziom wiedzy”*- odpowiedziała jedna z uczennic. Uczniowie odpowiadali, że uzyskane wnioski z analizy sprawdzianu mobilizuje do powtórzeń tematu, których nie rozumieją, z których wypadli gorzej.

Na pytanie: *„Kto dokonuje analizy sprawdzianu?”*- uczniowie odpowiadali: Nauczyciel przedmiotów: j. polskiego, matematyki, przyrody, historii.

Na pytanie *W jaki sposób i komu są przekazywane wyniki z analizy sprawdzianów?* –rodzice odpowiadali, że są informowani o wnioskach z analizy sprawdzianów przez wychowawcę i dyrektora szkoły w trakcie zebrania, jak również w trakcie indywidualnych rozmów. *„Wychowawca podczas wywiadówki przedstawia wnioski nauczycieli, którzy sprawdzali wiedzę naszych dzieci”*- oto wypowiedzi jednego z rodziców. *„Dyrektor szkoły również przekazywał wnioski, często na specjalnie w tym celu zorganizowanym spotkaniu”*- wypowiedź innego rodzica. Rodzice twierdzą, że uzyskane informacje na temat analizy wyników sprawdzianu są jasne i wyczerpujące, *„dzięki analizie wiem, na ile moje dziecko napisało i jak wypadło na tle klasy”*- odpowiedział jedna z matek.

3. Zakończenie – wnioski z badania i zalecenia - rekomendacje do dalszej pracy.

Na podstawie przeprowadzonych badań możemy stwierdzić, że nasza szkoła systematycznie dba o efekty kształcenia, które wynikają z przepisów prawa oświatowego. Działania zespołu ewaluacyjnego były ukierunkowane na sprawdzenie jak szkoła, mimo istniejących determinantów środowiskowych ograniczających szanse edukacyjne uczniów, dąży do wyrównania szans na osiągnięcie sukcesu edukacyjnego ucznia. Przedstawione wyniki badań pokazują, że analiza wyników egzaminów zewnętrznych stała się już

stałym elementem pracy szkoły. Wprowadzie zakres i poziom prowadzonych analiz jest zróżnicowany, ale nauczyciele dostrzegają wagę tych analiz w procesie doskonalenia jakości kształcenia.

Mocne strony	Słabe strony	Rekomendacje do dalszej pracy
Co robimy dobrze?	Co jest naszym problemem do rozwiązania?	Co musimy zrobić aby usprawnić pracę szkoły?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoła organizuje i przeprowadza pisemne próbne sprawdziany w klasie VI. 2. Szkoła przeprowadza egzaminy zewnętrzne organizowane zgodnie z wytycznymi OKE w Krakowie. 3. Zespoły przedmiotowe sprawdzają próbne egzaminy, sporządzają raporty i zapoznają z nimi dyrektora szkoły, uczniów, rodziców, nauczycieli. 4. Zespoły nauczycieli analizują wyniki egzaminów zewnętrznych i sporządzają raporty. 5. Raporty zawierają wnioski i rekomendacje dotyczące wiadomości i umiejętności kształconych na różnych przedmiotach nauczania. 6. Rekomendacje z raportów wdrażane są poprzez zmianę lub uatrakcyjnienie metod pracy, zwiększenie ilości ćwiczeń, kształcenie wiedzy i umiejętności na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych. 7. Wyniki, wnioski rekomendacje z analizy wyników są przedstawiane 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkie podejmowane działania są celowe, ale nie wszystkie przynoszą pożądane efekty o czym informują nie zawsze satysfakcjonujące wyniki egzaminów zewnętrznych. 2. Wnioski wdrażane po analizie wyników nie zawsze przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. 3. Nie wszyscy nauczyciele formułują wnioski i rekomendacje; robią to tylko nauczyciele – członkowie zespołów przedmiotowych sprawdzających testy. 4. Niska frekwencja rodziców na zebraniach a w niektórych przypadkach brak kontaktu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W ramach zajęć dodatkowych rozwiązywać z uczniami testy przygotowujące do egzaminu zewnętrznego. 2. Zachęcać uczniów do podejmowania prób wysiłku umysłowego nawet w przypadku kiedy wydaje się im, że nie podolają trudom związanym z rozwiązaniem zadania. 3. Uświadomić rodzicom konsekwencje słabego wyniku na egzaminie kończącym szkołę. 4. Wprowadzić zmiany w sposobach, metodach analizowania danych oraz wdrażaniu rekomendacji celem podniesienia wyników egzaminów zewnętrznych. 5. Zaangażować wszystkich nauczycieli pracujących w szkole do analizowania wyników, formułowania wniosków i rekomendacji oraz ich wdrażania.

<p>na piśmie dyrektorowi szkoły, nauczycielom na radach pedagogicznych, uczniom na lekcjach, rodzicom w czasie zebrań.</p> <p>8. Celem dokonywanych w szkole analiz wyników egzaminów jest poprawa jakości kształcenia, m.in. lepsze przygotowanie do egzaminów oraz uzupełnienie, a także utrwalenie przez uczniów wiedzy i umiejętności określonych w standardach egzaminacyjnych.</p>		
--	--	--

Alina Drączkowska

4. Załączniki – narzędzia badawcze.

1. Arkusz wywiadu z dyrektorem.
2. Analiza dokumentów.
3. Arkusz rozmowy z rodzicami.
4. Arkusz rozmowy z uczniami.
5. Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

Kwestionariusz rozmowy kierowanej z rodzicami (uczniami).

- 1. W jakim celu przeprowadza się analizę wyników sprawdzianu?*
- 2. W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianu?*
- 3. W jaki sposób i komu przekazywane są wyniki i wnioski z analizy sprawdzianu?*
- 4. Kto dokonuje analizy wyników sprawdzianu?*

Kwestionariusz wywiadu z dyrektorem szkoły

1. *Czy i w jaki sposób w szkole analizowane są wyniki sprawdzianu próbnego i zewnętrznego?*
2. *Jakie metody wykorzystuje zespół analizujący wyniki sprawdzianów?*
3. *Kiedy zespół nauczycieli formułuje wnioski z analizy sprawdzianów?*
4. *W jakim celu przeprowadza się w szkole analizę wyników sprawdzianu?*
5. *W jaki sposób w szkole wdraża się wnioski z analizy sprawdzianów?*
6. *Komu i w jakiej formie prezentowane są wyniki i wnioski z analizy sprawdzianów?*
7. *Czy i jak rada pedagogiczna jest włączana w budowanie wniosków po sprawdzianie?*
8. *Jakie akty prawne regulują na jakich zasadach organizuje się i przeprowadza sprawdziany?*
9. *W jaki sposób nauczyciele wdrażają wnioski z analizy sprawdzianu?*
10. *Czy wdrażane wnioski wpływają na podniesienie wyników nauczania?*
11. *Jakie działania podejmuje zespół nauczycieli by zanalizować wyniki sprawdzianu?*
12. *Kto w szkole dokonuje analizy wyników sprawdzianu?*
13. *Czy i w jaki sposób wyniki z analizy sprawdzianu są wykorzystywane w dalszej pracy nauczycieli?*

Wywiad autoryzowany: dn..... podpis.....

Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

Ankieta jest anonimowa i skierowana była do nauczycieli naszej szkoły.

Pytanie 1. Czy w szkole prowadzona jest analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego?

Pytanie 2. Które metody wykorzystujemy przy analizie sprawdzianu?

- analiza rozkładu wyników
- analiza w skali staninowej
- analiza łatwości standardów
- mediana
- modalna

Pytanie 3. Czy analiza zawiera wnioski?

Pytanie 4. W jakim celu przeprowadzana jest analiza sprawdzianu?

Pytanie 5. Czy wnioski są omawiane z uczniami?

Pytanie 6. W jaki sposób rozważane są wnioski po analizie?

Pytanie 7. Czy wnioski są omawiane z rodzicem?

Pytanie 8. Czy wnioski wynikające z badania osiągnięć edukacyjnych uczniów są wykorzystywane w dalszej pracy dydaktycznej?

Pytanie 9. Kiedy prezentowana jest analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego i wnioski do dalszej pracy?

Pytanie 10. W jaki sposób uczniowie są informowani o wynikach i wnioskach z analizy sprawdzianu?

Pytanie 11. Kto dokonuje analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego?